

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою ДВНЗ «ХДАУ»
від 27 лютого 2020 р. протокол № 7

Введено в дію

Наказ від 27 лютого 2020 р. № 9-ОД

Ректор

Юрій КИРИЛОВ

Положення
про Комісію з питань етики
та академічної доброчесності
Державного вищого навчального закладу
«Херсонський державний аграрний університет»

Херсон – 2020

1. Загальні положення

1.1. Комісія з питань етики та академічної доброчесності утворюється виходячи з положень Кодексу академічної доброчесності Державного вищого навчального закладу «Херсонський державний аграрний університет» (далі - ДВНЗ «ХДАУ»).

1.2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Державного вищого навчального закладу «Херсонський державний аграрний університет» (далі - Положення) визначає порядок діяльності Комісії з питань етики та академічної доброчесності (далі - Комісія), процедуру розгляду справ щодо порушення Кодексу та норм академічної доброчесності членами університетської спільноти, а також способи дисциплінарного впливу.

1.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», іншими нормативно-правовими документами та актами, Статутом ДВНЗ «ХДАУ», Кодексом академічної доброчесності ДВНЗ «ХДАУ» та цим Положенням.

1.4. Діяльність Комісії базується на принципах законності, чесності та порядності, справедливості, взаємної довіри, компетентності та професіоналізму, відповідальності, партнерства та взаємоповаги, прозорості.

2. Мета і завдання Комісії

2.1. Комісія з питань етики та академічної доброчесності – колегіальний дорадчий орган, метою якого є сприяння дотриманню етичних принципів і стандартів, фундаментальних принципів академічної доброчесності та розв'язанню етичних конфліктів між членами університетської спільноти.

2.2. Завданнями Комісії є:

- сприяти зміцненню довіри, партнерським відносинам між учасниками науково-освітньої діяльності, консолідації університетської спільноти;
- налагоджувати діалог і досягати згоди шляхом об'єктивного та принципового обговорення складних етичних ситуацій;
- консультувати в ситуаціях, які викликають невпевненість в їх етичності, та щодо дій, які можуть призвести до порушень Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ «ХДАУ»;
- представляти університет у зовнішніх відносинах з питань академічної культури та виконання норм Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ «ХДАУ»;

- надавати експертні оцінки щодо етичності дій і поведінки членів університетської спільноти та рекомендації щодо застосування санкцій за порушення Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ «ХДАУ»;

- розробляти рекомендації щодо покращення культури поведінки членів університетської спільноти та поширення етичних цінностей, принципів та стандартів.

2.3. Комісія наділена правом приймати та розглядати письмові та усні заяви, отримувати інформацію щодо порушення Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ «ХДАУ» та приймати рішення щодо накладання відповідних санкцій.

2.4. Комісія контролює впровадження нових правил Міністерства освіти і науки України у питаннях запобігання академічного плагіату.

2.5. Комісія має повноваження здійснювати моніторинг якості надання освітніх послуг та надавати рекомендації ректору щодо її удосконалення.

2.6. Комісія надає консультації здобувачам вищої освіти та працівникам, які мають сумніви та непевність щодо того, що їх дії або бездіяльність можуть порушити Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ «ХДАУ».

2.7. Комісія має проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти.

2.8. Комісія має ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності.

2.9. Комісія готує пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність.

2.10. Комісія надає рекомендації та консультації щодо способів і шляхів ефективного дотримання норм цього Положення та інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів університету.

3. Склад, структура та повноваження Комісії

3.1. До складу Комісії входять особи, що користуються беззаперечним моральним авторитетом у колективі університету, володіють необхідними особистісними якостями, соціальним та академічним досвідом для здійснення моніторингу за дотриманням членами університетської громади норм Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ «ХДАУ».

3.2. Члени Комісії працюють на громадських засадах. Склад Комісії затверджується наказом ректора ДВНЗ «ХДАУ».

Строк повноважень Комісії становить 3 роки.

3.3. До складу Комісії входять: проректор з наукової та міжнародної діяльності; юрисконсульт; Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції; директор наукової бібліотеки; Голова профкому ППО викладачів; Голова Правління Студентського парламенту; Голова наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених; завідувач сектору забезпечення якості освіти; представники Ради роботодавців факультетів; по одному представнику від науково-педагогічного персоналу та здобувачів вищої освіти кожного факультету.

3.4. До роботи Комісії можуть бути залучені внутрішні або зовнішні експерти з питань, що розглядаються, з правом дорадчого голосу.

3.5. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи, рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду на засіданні здійснює секретар.

3.6. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- одержувати від усіх учасників освітнього процесу та структурних підрозділів університету інформацію та документи, необхідні для здійснення своїх повноважень;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні та програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів професійної етики та академічної доброчесності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження етичних принципів та принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність ДВНЗ «ХДАУ»;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення;
- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів ДВНЗ «ХДАУ».

3.8. Комісія не менш ніж один раз на рік звітує про свою роботу перед Вченою радою університету.

3.9. Робота Комісії оприлюднюється на офіційному веб-сайті університету.

4. Організація діяльності та процедура розгляду справ

4.1. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання скликаються у разі необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

4.2. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм академічної доброчесності чи про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її Голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, навчальний курс, група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

4.3. Після надходження заяви щодо порушення норм академічної доброчесності або про можливість такого порушення, секретар Комісії повідомляє особу, стосовно якої порушено питання, про дату, час та місце проведення засідання Комісії.

4.4. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності.

4.5. Кожна особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення норм академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення норм академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

- надавати усні та письмові пояснення, інші документи, або відмовитися від надання будь-яких пояснень;

- брати участь у дослідженні доказів порушення норм академічної доброчесності.

4.6. Засідання Комісії вважають правоможним, якщо на ньому присутні не менш ніж дві третини її членів.

4.7. Комісія приймає рішення шляхом відкритого голосування. Рішення вважають прийнятним, якщо за нього проголосувало більш як половина присутніх на засіданні членів Комісії. У випадку, коли голоси розподіляються порівну, на цьому самому засіданні проводять повторне голосування. У випадку, якщо голоси знову розподіляються порівну, остаточне рішення приймається Головою Комісії.

4.8. Рішення Комісії оформляють протоколом, який підписує Голова та секретар Комісії.

4.9. За результатами розгляду справи та з'ясування всіх істотних обставин, Комісія впродовж двох робочих днів готує письмовий висновок

щодо наявності або відсутності факту порушення норм академічної доброчесності, які підписують усі її члени, присутні на засіданні. Зазначені висновки мають рекомендаційний характер, подаються ректору для прийняття рішення щодо подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

4.10. Висновок Комісії має складатися з наступних частин:

- у вступній частині зазначається дата та місце складання висновку, учасники процедури розгляду питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ «ХДАУ», норм академічної доброчесності та зміст заяви;

- описова частина має містити інформацію по суті питання, що було розглянуто Комісією;

- у мотивувальній частині зазначаються обставини та докази, які Комісія взяла до уваги;

- резолютивна частина має містити рекомендації для прийняття остаточного рішення ректором університету.

4.11. У разі, якщо будь-який член Комісії не погоджується з висновком, йому надається право викладення окремої думки, що є невід'ємною частиною висновку.

4.12. Особу, стосовно якої розглядалось питання про порушення Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ «ХДАУ», норм академічної доброчесності, ознайомлюють з висновком Комісії, що вона засвідчує своїм підписом.

4.13. Комісія з питань етики та академічної доброчесності у ДВНЗ «ХДАУ» зберігає всі записи, що стосуються її діяльності протягом 5 років, а потім передає їх до архіву університету.

4.14. Організаційно-технічні умови діяльності Комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «ХДАУ» забезпечує ДВНЗ «ХДАУ».

5. Норми та правила академічної доброчесності педагогічних, науково-педагогічних працівників

5.1. Поважати права та свободи здобувачів вищої освіти і колег відповідно до українських та міжнародних правових норм, суспільної моралі та професійної етики.

5.2. Бути носієм моралі, її виразником і захисником, прикладом високої культури, професійної майстерності й здорового способу життя.

5.3. Сповідувати принципи академічної свободи та відповідальності у педагогічній, науково-педагогічній, науково-дослідницькій та виховній діяльності.

5.4. Діяти відкрито і прозоро у всіх сферах академічного життя.

5.5. Постійно працювати над підвищенням свого професійного, інтелектуального, культурного рівня, проявляти ініціативу, відповідальне ставлення та творчий підхід до виконання службових обов'язків, передавати свій досвід колегам.

5.6. Зміцнювати культуру наукової сумлінності у всіх видах наукової діяльності, дотримуючись етичних норм. Усвідомлювати відповідальність за виникнення небезпеки для окремої людини, суспільства, економіки або природи, яку може заподіяти застосування неперевіраних нових наукових знань.

5.7. Забезпечувати бездоганну чесність та прозорість на всіх стадіях наукового дослідження, вважати неприпустимим прояви плагіату, самоплагіату, фабрикування та фальшування даних.

5.8. Практикувати інноваційні педагогічні технології, спрямовані на гармонійне поєднання світоглядних, комунікаційних, компетентнісних аспектів, розвиток активного інтелекту й соціальної корисності особистості.

5.9. Науково обґрунтовувати використання віртуальних технологій в освітньому процесі, не допускати проявів шкідливого впливу на свідомість людини, експлуатації її інтелекту, підміни істинного знання віртуальним захопленням.

5.10. Формувати гнучкі науково-освітні програми й курси, адаптовані у середовище сучасних інформаційно-комунікаційних технологій і бізнес-практик, дотримуючись принципу інформаційної цінності та етики.

5.11. Сумлінно проводити на високому професійному рівні кожне заняття, не допускати безпринципності в освітньому процесі, дотримуючись педагогічного такту. Формувати на заняттях дух взаємного порозуміння та доброзичливості.

5.12. Об'єктивно оцінювати знання здобувачів вищої освіти, не допускаючи особистої неприязні, впливу родини, друзів чи службових осіб.

5.13. Поважати думку здобувача вищої освіти і підтримувати студентські пропозиції, спрямовані на утвердження академічних чеснот. Підтримувати здобувачів вищої освіти у наукових починаннях і сприяти розкриттю їх наукового потенціалу.

5.14. Не створювати здобувачам вищої освіти на заняттях чи іспитах сприятливих умов для списування, використання недозволених матеріалів, фальсифікації даних під час складання іспитів, заліків, захистів кваліфікованих робіт.

5.15. Проводити просвітницьку роботу, виховувати сучасних професіоналів на засадах гуманізму, плюралізму та патріотизму.

6. Норми та правила академічної доброчесності здобувачів вищої освіти

6.1. Усвідомлювати своє покликання як здобувача вищої освіти університету оволодіти спеціальністю і бути корисним суспільству.

6.2. Гідно нести звання здобувача вищої освіти університету, представляти свій заклад освіти, захищати його честь і сприяти створенню його позитивного іміджу.

6.3. Сповідувати принципи академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності. Ініціювати пропозиції, спрямовані на удосконалення навчально-виховної роботи, гуманізацію навчального процесу та організацію внутрішнього життя академічної спільноти.

6.4. Підтверджувати свій рівень сумлінності у всьому навчальному процесі: виконувати графік навчального процесу, своєчасно складати заліки та іспити, виконувати кваліфікаційні роботи.

6.5. Не допускати проявів академічної нечесності: прохання про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду підсумкового контролю; наклепи на інших здобувачів вищої освіти та викладачів; використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної чи вищої оцінки; списування під час написання контрольної роботи, модульного контролю, складання заліку, іспиту.

6.6. Не пропонувати неправомірну винагороду викладачам при оцінюванні результатів виконання навчальних, кваліфікаційних, дослідницьких завдань тощо.

6.7. Не допускати хибного трактування колективізму під час іспиту, заліку. Не копіювати в інших здобувачів вищої освіти звіти, курсові, кваліфікаційні роботи тощо.

6.8. Сповідувати культуру наукової сумлінності під час здійснення всіх видів наукової діяльності, не допускати плагіату в наукових та кваліфікаційних працях.

6.9. Не здійснювати самовільно аудіо чи відео запису навчальних лекцій.

6.10. Поважати викладача як людину, особистість, педагога і співпрацювати для утвердження академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту суспільної моралі.

6.11. Розвивати в собі лідерські якості, вміння працювати в команді та духовно-інформаційну мобільність.

6.12. Дотримуватись культури поведінки й спілкування, відстоювати морально-етичні принципи і стандарти, цивілізовані підходи і норми

світосприйняття.

6.13. Бути зібраним, охайним, шляхетним у буденному житті, підтримувати відповідний зовнішній вигляд.

6.14. Створювати і підтримувати сприятливий морально-психологічний клімат у студентському середовищі, бути толерантним.

6.15. Проявляти активну життєву позицію; бути ініціативним у всіх сферах життя академічної спільноти університету.

6.16. Бережливо ставитися до майна університету та його інфраструктури, дотримуватися чистоти і порядку в усіх приміщеннях університету, на його території, гуртожитку.

7. Прикінцеві положення

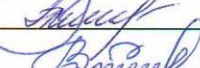
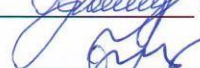

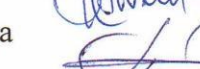

7.1. Положення набирає чинності з моменту прийняття його Вченою радою університету та затвердження наказом ректора.

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться шляхом викладення його в новій редакції.

7.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи ДВНЗ «ХДАУ» відповідно до їх функціональних обов'язків.

ПОГОДЖЕНО

на засіданні науково-методичної ради 27.02.2020 року (протокол № 5)

Голова науково-методичної ради, Перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи		Юрій Яремко
Проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності		Олександр Аверчев
В.о. начальника НМВ		Оксана Пілярська
Декан економічного факультету		Вікторія Грановська
Декан агрономічного факультету		Іван Мринський
Декан біолого-технологічного факультету		Ірина Балабанова
Декан факультету рибного господарства та природокористування		Павло Бойко
Декан факультету водного господарства будівництва та землеустрою		Валерій Артюшенко
Юрисконсульт		Наталія Червко